

**LIIDU JA ÜHENDKUNINGRIIGI POOLT SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI
EUROOPA LIIDUST JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSEST VÄLJAASTUMISE
LEPINGUGA ASUTATUD ÜHISKOMITEES TEHTUD ÜHISDEKLARATSIOON,**

24. märts 2023,

Windsori raamistiku ⁽¹⁾ artikli 10 lõike 1 kohaldamise kohta

Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sätetega reguleeritakse Ühendkuningriigi ja liidu vahel subsiidiumide kontrollimise kohustusi üldiselt ning tagatakse Ühendkuningriigile ja liidule võrdsed tingimused.

Windsori raamistiku artikli 10 lõige 1 eksisteerib neist sätetest eraldi. Windsori raamistikus kajastub nii Põhja-Iirimaa ainulaadne ligipääs liidu siseturule kui ka tema koht lahutamatu osana Ühendkuningriigi siseturust. Selles kontekstis tuleks Windsori raamistiku artikli 10 lõiget 1 mõista nii, et see puudutab üksnes Põhja-Iirimaa ja liidu vahelist kaubavahetust ja elektriturgu (edaspidi „kaubad“), mille suhtes kohaldatakse Windsori raamistikku.

17. detsembril 2020 tegi liit Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu artikli 164 alusel moodustatud ühiskomitees järgmise ühepoolse deklaratsiooni: „Kohaldades ELi toimimise lepingu artiklit 107 olukordade suhtes, millele on osutatud protokollis artikli 10 lõikes 1, võtab Euroopa Komisjon nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et Põhja-Iirimaa on Ühendkuningriigi siseturu lahutamatu osa. Euroopa Liit toonitab, et mõju, mis avaldub käesoleva protokollis alusel Põhja-Iirimaa ja liidu vahel toimuvale kaubandusele, ei saa mingil juhul olla üksnes hüpoteetiline või eeldatav või ilma igasuguse tõelise või otsese seoseta Põhja-Iirimaa. Tuleb kindlaks teha, miks meetmel võib olla Põhja-Iirimaa ja liidu vahelisele kaubandusele selline mõju, lähtudes meetme tegelikust prognoositavast mõjust.“

Käesolev ühisdeklaratsioon Windsori raamistiku artikli 10 lõike 1 kohaldamise kohta põhineb liidu ühepoolisel deklaratsioonil, milles kinnitatakse Põhja-Iirimaa kohta Ühendkuningriigi siseturul ja tagatakse samal ajal liidu siseturu kaitse. Selles selgitatakse Windsori raamistiku artikli 10 lõike 1 kohaldamise tingimusi, sätestatakse konkreetsed asjaolud, mille korral seda võidakse kasutada, kui Ühendkuningriigis antakse subsiidiume, ning seda võib kasutada kõnealuse sätte tõlgendamiseks.

Et saaks teha järelduse, et meede on Põhja-Iirimaa tegelikult ja otseselt seotud ning mõjutab seega Põhja-Iirimaa ja liidu vahelist kaubandust, mille suhtes kohaldatakse Windsori raamistikku, peab sellel meetmel olema sellisele kaubandusele tegelik prognoositav mõju. Niisugune tegelik prognoositav mõju peaks olema tuntav, mitte üksnes hüpoteetiline või eeldatav.

Suurbritannias asuva abisaaja heaks võetud meetmete puhul võivad mõju tuntavusega seotud tegurite hulgas olla ettevõtja suurus, subsiidiumi suurus ja ettevõtja turuosa asjaomasel Põhja-Iirimaa turul. Pelgalt kaupade Põhja-Iirimaa turule laskmine ei ole iseenesest piisav, et sedastada otsest ja tegelikku seost, mis võimaldaks kasutada Windsori raamistiku artikli 10 lõiget 1, kuid Põhja-Iirimaa asuvate abisaajate heaks võetud meetmetel on suurema tõenäosusega tuntav mõju.

Suurbritannias asuvate abisaajate heaks võetud meetmete puhul, millel on tuntav mõju, tuleb lisaks tõendada, et subsiidiumist saadav majanduslik kasu kandub täielikult või osaliselt üle Põhja-Iirimaa asuvale ettevõtjale või see kantakse üle Põhja-Iirimaa turule lastud asjaomaste kaupade kaudu, näiteks müües neid turuhinnast madalama hinnaga, selleks et oleks olemas otsene ja tegelik seos, mis võimaldab kasutada Windsori raamistiku artikli 10 lõiget 1.

⁽¹⁾ Vt ühisdeklaratsioon nr 1/2023.

Euroopa Komisjon ja Ühendkuningriik esitavad oma vastavates suunistes asjaolud, mille korral kohaldatakse Windsori raamistiku artiklit 10, ja esitavad täiendavaid üksikasju, et nii toetuste andjatel kui ka ettevõtjatel oleks kõikjal Ühendkuningriigis võimalik tegutseda suurema kindlusega.
